

Hazırlanalım

- ★ Adaletli olmak sizce neden önemlidir?
- ★ İnsanlar birbirine adaletli davranmazsa neler olur? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
- ★ Araştırmalarınızdan ulaştığınız Nasrettin Hoca fıkralarından birini arkadaşlarınıza anlatınız.
- ★ "Parayı Veren Düdüğü Çalar" metnini noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli okuyunuz.

*Adaletli olmak, toplumda huzuru ve eşitliği sağladığı için önemlidir. Adaletin olduğu bir toplumda insanlar barış içinde yaşar. İnsanlar, kendilerine haksızlık yapılmayacağını bildiği için mutlu olur.

*İnsanlar birbirlerine adaletli davranmazsa toplumda huzursuzluk ve çatışma çıkar. Toplum düzeni zedelenir. Herkes kendi adaletini kendisi sağlamaya çalışır. Bir kısım insanlar ezilirken bir kısım insanlar da haksız şekilde güzel bir hayat yaşar.

***Gönlüm Buna Razi Olmadı Fıkrası**

Eşeği ile kasabaya alışverişe giden Nasreddin Hoca; kitap, elma, limon gibi birçok ağır şey almış. Aldıklarını kocaman bir çuvala yerleştirmiş. Çuvalı da sırtına alıp eşeğine binmiş. Yolda giderken Hoca'yı gören köylüler: "Ey Hoca, çuvalı niye kendi sırtına aldın?", diye sormuşlar. Hoca: "Ne yapayım? Zavallı hayvan zaten beni taşıyor, çuvalı da ona taşıtmaya gönlüm razi olmadı", demiş.

1. Etkinlik

- Okuduğunuz metinde geçen bazı kelimeler aşağıda harfleri karışık olarak verilmiştir. Anlamlarından yola çıkararak bu kelimeleri ilgili kutucuğa yazınız.

	Kelime	Sözlükteki Anlamı
becüb	Cübbe	Hukukçuların, üniversite öğretim üyelerinin, din adamlarının, mezuniyet törenlerinde öğrencilerin elbise üstüne giydikleri uzun, yanları geniş, düğ-mesiz giysi.
raziti	İtiraz	Bir düşünce veya karar benimsemeyerek karşı çıkma.
ledehmet	dehlemek	Hayvanı "deh" diyerek yürütmek.

2. Etkinlik

- Okuduğunuz metinde geçen bazı cümleler aşağıda verilmiştir. Bu cümlelerdeki altı çizili deyimlerin anlamını TDK Türkçe Sözlük'ten bularak ilgili yerlere yazınız.

- Bir sabah Hoca, eşeğine binip Akşehir Pazar'nın yolunu tutar.

yolunu tutmak:

O yere doğru gitmeye başlamak

- Bu arada çocuklardan biri cebinden çıkardığı parayı Hoca Efendi'nin eline tutuşturur.

eline tutuşturmak:

Karşısındakinin isteyip istemediğini düşünmeksizin verivermek

- Çocuklar da Hoca'nın o saatlerde döneceğini bildikleri için yolunu gözlemeye başlarlar.

yolunu gözlemek:

Bir kimsenin gelmesini beklemek

- Hoca eşeğini dehleyp yola koyulur.

yola koyulmak:

Gidilecek yere doğru yola çıkmak

- 1-Nasrettin Hoca, evinin eksikliklerini tamamlamak için Akşehir pazarına gitmiştir.
- 2-Çocuklar, Nasrettin Hoca'dan düdük almasını istemiştir.
- 3-Çocuklardan biri Nasrettin Hoca'ya kendisine düdük alması için para vermiştir.
- 4-Çocuklar düdük bekledikleri için Nasrettin Hoca'nın pazardan dönüşünü beklemiştir.
- 5-Nasrettin Hoca kendisine para veren çocuğa düdük almıştır. Çünkü çocuklara bir ders vermek istemiştir.

3. Etkinlik

☀ Aşağıdaki soruları okuduğunuz metne göre defterinize cevaplayınız.

1. Nasrettin Hoca, evinin eksikliklerini tamamlamak için nereye gitmiştir?
2. Çocuklar, Nasrettin Hoca'dan ne almasını istemiştir?
3. Çocuklardan biri Nasrettin Hoca'ya neden para vermiştir?
4. Çocuklar niçin Nasrettin Hoca'nın pazardan dönüşünü beklemiştir?
5. Nasrettin Hoca kime düdük almıştır? Niçin?

4. Etkinlik

☀ "Parayı veren düdüğü çalar." sözünden aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- Para harcayan kimseler toplum tarafından sevilmez.
- Bir kişi, karşılığını ödediği zaman istediğini elde edebilir.
- Karşılık beklemeden yapılan güzel davranışlar iyiliktir.
- Parası çok olan kişiler her zaman saygı görür.

5. Etkinlik

☀ Okuduğunuz metnin hikâye unsurlarını belirleyerek ilgili kutucuklara yazınız.

Konusu

Çocukların pazara giden Nasrettin Hoca'dan düdük istemeleri, Hoca'nın sadece para veren çocuğa düdük alması

Zaman

Bir sabah, ikindi üzeri

Mekân

Nasrettin Hoca'nın yaşadığı mahalle

Şahıs ve Varlık Kadrosu

Nasrettin Hoca, çocuklar, Nasrettin Hoca'nın eşiği, düdük, para

Olay Örgüsü

Nasrettin Hoca'nın pazara gitmek için yola çıkması
Çocukların Hoca'nın etrafını sarıp ondan düdük istemeleri
Bir çocuğun Hoca'ya düdük için para vermesi
Hoca'nın Pazar dönüp, para veren çocuğa düdüğünü vermesi
Diğer çocukların üzülüp onlara niye düdük aşmadığını sorması
Hoca'nın çocuklara "Parayı veren düdüğü çalar." diye ders vermesi

Nasreddin Hoca Kazan Doğurdu Fıkrası

Bir gün Nasreddin Hoca, komşusundan bir kazan ister. İşini bitirince kazanın içine küçük bir tencere koyup geri iade eder. Kazan sahibi tencereyi görünce: "Bu nedir?" diye sorar. Hoca cevap verir: "Müjde! Kazanınız doğurdu". Bu haber komşusunun hoşuna gider. "Pekala!" diyerek tencereyi kabullenir. Hoca yine bir gün komşusundan kazanı ister. Alır ama bu sefer iade etmez. Sahibi bir süre bekler. Kazanın gelmediğini görünce, Hocanın evine gelir, kazanı geri ister. Hoca üzüntülü bir çehre ile: "Sizlere ömür, kazanı kaybettik" der. Komşu hayretle: Aman Hocam, hiç kazan ölür mü? Deyince, Hocanın cevabı hazırdır: "Kazanın doğurduğuna inanırsın da, öldüğüne niçin inanmazsın?"

- Aşağıdaki görsellerden birini seçerek Nasrettin Hoca fıkralarından birini anlatınız. Anlatımınızda yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçelerini kullanmaya özen gösteriniz.

7. ETKİNLİK

Nasrettin Hoca, sadece parayı veren çocuğa düdük alarak çocuklara ders vermek istemiştir. Eğer hepsine düdük alsaydı para veren çocuk kendisini kandırılmış hissederdi. Diğer çocuklar da bedavacılığa alışır, hayatta her şeyi herhangi bir karşılık vermeden elde edebilecekleri düşüncesini kazanırlardı.

7. Etkinlik

- Nasrettin Hoca'nın sadece parayı veren çocuğa düdük almasıyla ilgili neler düşünüyorsunuz? Düşüncelerinizi defterinize yazınız.

8. Etkinlik

- Masmavi deniz ve yemyeşil ormanlar insana huzur veriyor.
Bu cümledeki masmavi ve yemyeşil kelimelerinin anlamı pekiştirilmiştir. Pekiştirmeli kelimeler, kelimenin ilk hecesine "m, p, r, s" harflerinden biri getirilerek elde edilen hecenin aynı kelimenin başına eklenmesiyle oluşturulur.
- Bu açıklamaya göre aşağıdaki kelimelere "m, p, r, s" harflerinden uygun olanı getirerek pekiştirmeli kelimeler oluşturunuz. Daha sonra bu kelimeleri birer cümlede kullanınız.

	Kelime	Pekiştirmeli Kelime	Cümle
1	koyu	1. koyu (kopkoyu) → Kocaman ağaçların kopkoyu gölgelerinde oturduk.	
2	siyah	2. siyah (simsiyah) → Amcamın saçları hâlâ simsiyah.	
3	pembe	3. pembe (pespembe) → Kardeşim utanınca yanakları pespembe oluyor.	
4	temiz	4. temiz (tertemiz) → Annem tüm perdeleri tertemiz yapmış.	

9. Etkinlik

Her isteğin bir karşılığı vardır, karşılıksız istekler yerine getirilmez. Eğer öyle olursa Hoca her pazara gidişinde gereksiz masraflara girecektir.

- ✱ Okuduğunuz metinden alınan bu ifadeler aşağıda verilenlerden hangisi için bir ipucu olabilir? İlgili kutucuğu işaretleyiniz.

☒	Metnin ana fikri	☐	Metnin konusu	☐	Metnin başlığı	☐	Metnin kahramanları
-------------------------------------	------------------	--------------------------	---------------	--------------------------	----------------	--------------------------	---------------------

10. Etkinlik

Bir kimsenin herhangi bir belgeyi yazdığını veya onayladığını belirtmek için her zaman aynı biçimde kullandığı işarete **imza** denir.

Aşağıda Mustafa Kemal Atatürk'ün imzası verilmiştir. Burada görüldüğü gibi adın baş harfi, soyadın tamamı yazılarak imza atılır.

- ✱ Aşağıya adaletli olmak konusunda bir metin yazınız ve metnin sonuna imzanızı atınız. Yazınızda pekiştirmeli kelimeler kullanmaya dikkat ediniz.

Adaletli olmak, bireylerin ve toplumların sağlıklı bir şekilde var olabilmesi için temel bir ilkedir. Adalet, herkesin eşit haklara sahip olduğu, haksızlıkların ortadan kaldırıldığı bir düzeni ifade eder. Adaletli bir kişi, başkalarının haklarına saygı gösterir, kendisini başkasının yerine koyabilir ve adil kararlar almaya özen gösterir. Bu yaklaşım, sosyal ilişkileri güçlendirir, güven duygusunu artırır ve toplumsal huzuru sağlar. Adalet, yalnızca yargı alanında değil, günlük yaşamda da önemlidir; dosdoğru ve adil davranışlar sergilemek, bireyleri daha iyi birer insan haline getirir. Adaletli bir toplum oluşturmak, herkesin eşit fırsatlara sahip olmasını sağlamakla başlar.

İstiklâl Marşı'nın on kıtasını ezberleyiniz ("Özgürlük" metninin 4. etkinliğine yöneliktir.).